

Изази суботом.

Цијена :

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ, БОСНУ
и ХЕРЦЕГОВИНУ на годину 6
ф., на по године 3 ф., на четврт
године 1 ф. 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЉИЖЕВНОСТ.

Претплата паље се поштаском
упутицом непосредно админи-
страцији „Гл. Црног.“ на Цетиње,
или отпрајавити поштом на
коју драго пошту; у коме је на-
ручије. Плати се претплата
код г. *Петра Ризадоновића*, књаж.
црп. агента у Котор а Доинен се
плату уредитишту. Рукописи се
не враћају.За огласе плаћа се: за
сваку рјеч или ва број од пет
цифара по 3 новчића за први
пут, а ва сваки даљи пут по 2
новчића.

ЦЕТИЊЕ, 27 септембра.

Његово Краљевско Височанство, Престолонаследник италијски, Виктор Емануил стигао је на Краљевском јахту „Савоја“ у барску луку у уторник у јутро. Тек се пароброд угледао са Вољујце, био је поздрављен двадесет и једнијем топонскијем метком, на који је поздрав „Савоја“ одговорила истијем бројем метака из топова.

Пошто је пароброд пристануо у барску луку, Његово Височанство Књаз Данило пошао је на „Савоја“ са својом пратњом, и са његовом ескеленцом Маркизом Кастиљјанком краљевско-италијскијем опуномоћенијем министром, да поздрави добродошлицом Његово Краљевско Височанство.

Његово Височанство пак Престолонаследник био је поздрављен са „Савоје“ при доласку и одласку двадесет и једнијем метком из топова.

Пред Књажевскијем Дворцем на Тополици Његово Краљевско Височанство дочекали су главари из приморске нахије и народ одушевљенијем клицањем „Живио!“, а двије војничке чете одавале су Његовом Краљевском Височанству војничке почести.

Послије малога одмора у Дворцу, Њихова Височанства крепуше се на колима са својим пратњама пут Цетиња. Уз пут је стала војска упарађена и народ, који је одушевљено поздрављао.

Пристањ и варош били су исклићени заставама италијанскијема и црногорскијема.

На Суторману је дочекао Његово Краљевско Височанство полубаталјон црнички, а на Виру црнички главари и мноштво народа. Варош је била исклићена заставама, а бурно клицање „Живио!“ дочекало је и испратило Италијског Престолонаследника.

Њихова Височанства укрцала су се на пароброд „Даницу.“ и наставила пут на Ријеку.

Наша гврђава Лесендра на Скадарском језеру поздравила је Његово Краљевско Височанство двадесет и једнијем метком из топова.

На Ријеци се био окупио народ из цијелог округа са главарима и с војском, који су ту дочекали драгог Високог Путника најрадосније. Одужељеном клицању вије било краја, а варош је била у најсвечанијем руху.

Његово Краљевско Височанство најдубожије је одговарало поздравима на ове народне овације цијелијем путем.

Пред Књажевскијем Двором на Цетињу била је упарађена почасна војничка чета са својом музиком и церјаничка чета. Око 5 сати ту су се окупили сви државни великодостојници. Грађанство је чинило шпалире по улицама, куда су Њихова Височанства имала проћи. Варош је била исклићена заставама италијанскијем и црногорскијем.

Јем. И на свијем домовима иностранијех легација вијале су се дотичне заставе. У 5¹/₂ стадоше пуцати са табле топови, који објавише долазак на Цетиње Његовог Краљевског Височанства.

Одушевљено клицање „живио!“ пратило је кроз варош Његово Краљевско Височанство до пред Двор, гдје га дочека свирање музике италијанског краљевског марша а почасна чета, којом је заповиједао Његово Свјетлост Књажевић Мирко, са војничкијем почастима. Ту је Његово Височанство Господар дочекао свог драгог Зета најердачије, и пошто се Његово Краљевско Височанство поздравило са великодостојницима, упутило се почасној чети, и Његова Свјетлост Књажевић Мирко, подио је Његовом Краљевском Височанству рапорат. Пошто је Принц Напуљски прегледао чету улего је са Њиховијем Височанствима у Двор, гдје га је дочекала цијела Књажевска Фамилија. Послије четврт сата Његово Краљевско Височанство са нашијем Престолонаследником одвезло се у нови Дворац, гдје је одејело.

Његово Височанство Господар у пратњи свога адјутанта г. Вурковића и Његова Свјетлост Књажевић Мирко одма за тијемо двезају се у нови Дворац, да одврате посјету Принцу Напуљском.

У вечер је варош била осветљена.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

ЦЕТИЊЕ, 27 септембра

Разумије се по себи, да политички свијет напрегнуто најћом очекује, да ли ће посјета руског Цара у Балморалу имати каквијех посљедица у односима између Инглеске и Русије односно положаја у Цариграду. И „Агенција Рајтерова“ из Лондона похитала је саопштењем, да је постигнут споразум између Инглеске и Русије у источног питању; а лондонски „Дели Њус“ доivio је већ извјештај из Цариграда, да се тамо очекује заједничко дјеловање Инглеске и Русије, што узнемирује дворску странку. На то опажла петроградско „Н. Времја“: „У ствари, колико се може претпоставити, тице се просто одлуке инглеске владе, да се приближи програму, што су прихватиле континенталне државе с Русијом на челу. О том програму ми смо више пута говорили. Узевши уздржање statu quo отоманске царевине, Русија и остале континенталне државе тражиће од Порте оне мјере, које могу успоставити у Турској обезбјеђење Хришћана, стављајући у изглед, ако турска влада не умозже одговорити тој дужности, у корист самог Султана, мораће оне саме латити се средстава потребитијех, имајући већ на расцлођење у близини Цариграда своје ескадре. До посљедињег доба, Инглеска је намјеравала нешто друго. У лондонскијем политичкијем круговима била је ријеч о свргнућу Султана Абдул Хаида и постављању на његово мјесто другога од стране Јевропе. Влада инглеска је била готова да се Порти

обрати пријетљама, ни из далека у опом смислу, како су то одлучиле учинити, у случају нужде, остале државе. Могуће је, да се сада маркиз Салзберги коначно убједно, да не може ни мислити о засебном дјеловању Инглеске у Цариграду, и да је одлучно, да се придружи осталој Јевропи, дајући тој промјени облик споразума између Инглеске и Русије, ком ће се приближити и о тале континенталне државе. И тако мјесто простога присаједињења Инглеске к програму континенталнијех држава, на челу којих стоји Русија, публици се саопштава сасвијем нова политичка комбинација, која се оснива на сагласју руске владе с предлозима лондонског кабинета, то јест дипломатска побједа маркиза Салзбергија. За самољубје Инглеза то ће бити пријатно и у том случају, ако многи и неувјерују у дупи разлагању листа „Стандарда.“ У осталом, како ће у Инглеској схватити нову дипломатску еволуцију благородног маркиза, нама је све једно. Важан је сами факт могућности те еволуције.“

О састанку у Оршави „Н. Времја“ пише: „Још није далеко вријеме, када састанак аустријског Цара са Краљевима Србије и Румуњске шташе дати повода пагађању о које каквијем политичкијем замислима против Русије, али је то вријеме прошло. Аустро-угарска влада отворено изјављује у парламенту, да је дотичног споразума с Русијом односно источног питања. За то је трупно и говорити, да бечка влада покушава предобити Румуњску и Србију као оруђе својијех намјера, управљенијех против Русије на Балкану. Ако, што је врло могуће, аустријска и немачка штампа русофобска покуша да даде карактер политичког догађаја овоме састанку у Оршави, према њиховом тенденциозном тумачењу треба се односити сасвијем спокојно. Овај састанак је просто логична посљедица факта, што је отварање орнавског канала једнако важно како за Аустро-угарску тако и за Румуњску и Србију. Другога значаја тај састанак нема. Положај ствари на том крају Балкана, који покрај Дунава заузимају Србија, Бугарска и Румуњска, данас је такав, да догађаји, који се могу збити у јевропској Турској, никаквом опасношћу овим државама не пријети.“

О посјети аустро-угарског монарха у Румуњској петроградско „Новојсти“ пише: „Какав је политички значај ове посјете? Врло је могуће, да ће се штампа тројнога савеза за дуго заимати темом присаједињења Румуњске к том савезу. Али смо ми били и прије скептични према тијем надама, и сада не видимо узрока да промијенимо своје мњење. Симпатије Краља Карла могу бити на страну тројнога савеза, али се то за румуњски народ не може рећи. Румуњски народ жели да живи и да се развија самостално. За то му није потребито, да ступа у политичке савезе, који су склоњени без обзира на интересе румуњске. Позната је бонална фраза о Румуњској, као о истакнутом агенту западне Јевропе на Балкану; али та бонална фраза у ствари ништа не изражава. Румуњска се налази међу словенскијем народима, који су јако увлиивисали на њену историју, језик, цародни живот и религију. Румуњска

је била и остала државом полусловенскоом и православноом. То и опредјељава њеп међупародни значај и њене природне политичке тежње. Као држава балканска, Румуњска има дијелити судбу осталијех балканскијех држава. Њено је природно мјесто у балканском а не у тројном савезу. Али у исто доба као и Србија она је сусјетка Аустро-Угарске, и с њом је свезана тијеснијем економскијем односима. Интереси румуњске трговине и индустрије захтјевају, да се ови односи подржавају постојано. Инак је Румуњска већ доказала своју самосталност, издржавши кроз неколико година царински рат са Аустро-угарском. Састанак Цара аустријског са Краљем румуњскијем припомоће, без сумње, добријем односима између Аустро-Угарске и Румуњске, али трупно да ће моћи измијенити оне природне услове, у којима се ове државе налазе. Још при првом гласу о посјети Цара аустријског у Румуњској ми смо рекли, да за руске интересе тај догађај не може имати озбиљнога значаја, и да не може бити ни говора о каквом отпадану Румуњске од природнијех јој односа. Ми остајемо при том мњењу и послије бакарешког састанка.“

О ГРЧКОМ ПОКРЕТУ У МАКЕДОНИЈИ

биог. „Срп. Новине“ доноссе ово писмо из Грчке:

Македонски комитет сасвијем се напреже, да још које вријеме потхрањује немир у Аристотилији, у којој славони опсировају превласт јединици, који мисли да је намјерен за племенитог наследника Аристотилије. Ми сазнајемо, да је на два дана по повратку остатака првих уставних чета, лађа Дамаскини испрцила 200 Арматаца у Халендик, и да вође Пападириас, Брунас, Такис и Верберас нијесу изпутили од Турака, него да су на челу знатних одреда у планинама, који се протеку од Олимпа, на до Старе Србије. Ови извјештаји нама су у истини тако нејасни, да нам је не могуће одвојити истину од лаж, и стварност од романа, јер причања грчких листова о дјелима Арматаца, изгледају ми да су ближа романима него историји. Само је једна ствар истинита да се бију — храбро; да не чине изгреде и да не заоставају Турке више него ли хришћане, који противу њих не помажу турске трупе, као што чине против Бугара. Али још стоји питање да ли су слави арабаше који су до сад по двадесет пута убијени и по двадесет пута оживјели, још у животу или су их Турци заиста побјали.

Неће бити бескорисно, да вам овим поводом дадем обавјештења, која ми изгледају скоро сигурна, о стању грчких чета које дјејствују у Македонији, и од којих су неке продале далеко на сјевер чак до близу бугарске границе. Увијеравају ме да има неких дванаест чета, од којих је половина искључиво Македонци из унутрашњости саме провинције. Њихова снага варира од 30 до 60 пушака. Ове се чете узјамно подржавају али се никад не упуштају у бој са турским коловима у покрету, него их непрестано узнемирују, заморавају непрекидним маршовима и повраћима по најстрмијим висовима, као што су планине Севене; ове чете носе име андартес дакле сутаничке. Друге које се зову епанастатес што ће рећи револуционарне, јаче су по броју људства и састављене су из Арматаца који су дошли из Грчке, међу којима су стари подвојници и свезанси т. ј. ловци који су дисциплиновани и способни за четничко ратовање. Андартти и епанастатти помажу се узјамно, и ако су у засебним тако рећи аутономним одјељењима, али се никад не концентришу у једном мјесту, због турских трупа, које су и бројно и са бољим оружјем јаче. То је, као што видите, друго издање некадашњег шпанске гериле противу француских трупа.

Комитет, јер је све ово дијело коме ете, нада се да ће моћи поставити немире

дуго од 10 сах. па дн. — Спавали човјек предуго, слаби му тијело и дух. Умјетна срєства за успавање не смију се нишито употребљавати.

(Метеори ван земљине атмосере.) Двојица атроснома недавно су посматрали метеоре, који лутају по простору васељене ван круга, до кога додире наш поглед. Ноћу, између 21 и 22 јула уочио је проф. Виљем Брок, управник Смитове звездарнице у Јанову, у Њу-Јорку, приликом посматрања мјесеца, неко мрко тијело, које је прешло у мјесечеву атмосферу. То је на сву прилику био метеор, чији пут лежи између земље и мјесеца, али ван земљине атмосере, јер није свијетлило као огњена кугла. У томе случају није се могла израчунати удаљеност његова од земље, због сувише брзог покрета његовог. Али америчком звездару Гатману пошло је за руком, да у zgodноме часу, при посматрању сунца, одреди његову удаљеност. Тако он је у прилици, кад му је та метеор дошао на видик, израчунао, да је био удаљен од земље на 1.600 километара а пречник му износи 72 километра. То је први пут, да су посматрана небесна тијела у земљиној близини, али ван њезине атмосере. Ако је рачун поменутога астронома тачан, онда нашу планету облијећу у свјетском простору тијела, која када би се сударила са нишом земљом, то би било од непогодних посљедица за обичне стране. Када би тијело које се састоји из једноставне масе, а има у пречнику 72 километра, ушло у земљину атмосферу, ово би од чести изгорело, а од чести се распрело и својим дијелима посуло земљину површину у широком обиму. Према њиховом дјелству парчад испалила била би права играчка.

ТЕЛЕГРАМИ „БЕЧКОГ КОР. БИРА“.

БУКАРЕШТ, 22 септембра. — Вијести о војничкој конвенцији између Аустро-угарске и Румуњске немају никаква основа.

ЛОНДОН, 23 септембра. — Руска Величанства кренула су из Валморала послје најсрданијег опроштаја са Краљом. Присјели су данас у Портсмут, дочекани властима, и пошли су на „Поларну Звјезду.“

БУДАПЕШТ, 24 септембра. — Престони говор наглашује врло пријатељске односе са свијема државама. Спомиње трговачке уговоре са Русијом, Румуњском и Србијом.

БРИНДИЗИ, 24 септембра. — Принц Наполеонски приспио је дочекан свуда властима и одушевљенијем акламацијама народа. Укрцао се на јахт „Савоју“ уз најодушевљеније клицање свега стаповиштва.

ЛОНДОН, 26 септембра. — Розбери дао оставку као шеф Либералне странке.

АТИНА, 26 септембра. — Војнички суд ослободио је од оптужбе дезертирања официре, који су били на Криту уз анлаудирање френетичко публике и клицање: живјела Грчка!

ЛОНДОН, 27 септембра. — Држи се, да се постигнута споразум између Русије, Француске и Инглеске односно Туреке, од које ће се захтјевати реформе, које ће дати јамство за безопасност Јермена.

ЦАР НИКОЛА У ФРАНЦУСКОЈ.

ПРИЗ, 22 септембра. — Велика павала странаца. Циркулација по булеварима врло тешка. Министри ће предложити Фору изванредну амнестију поводом царава доласка.

ПРИЗ, 23 септембра. — Фор је отпутовао јутрос у Шербур у пратњи Мелина, Ханатоа, Бернарда, Лубета, Бирсона и Морехајма. Фор је био акламира од мноштва народа. Посланица архиепископа Рихарда наређује службе божје и благодарења за вријеме свечаности за Цара.

ШЕРБУР, 23 септембра. — Фор је приспио. Вријеме кишљиво.

ШЕРБУР, 24 септембра. — „Поларна Звјезда“ допраћена инглеском ескадром, била је дочекана сјеверном ескадром француском и поздрављена 101 метком из топова, пјевањем руске химне у клицањем „ура!“ Величанства искрцала су су на пристань арсеналски уз најфренетичније овације од

стране публике, и уз пуцњаву топова са бродовља. Дочек носи карактер највише срданости. Фор са пресједницима Сената и Камаре дочекао је Њихова Величанства, целивао руку Царици, и руковао се с царем, поздравивши га „добродошћом.“ Цар је одговорио, да он себе држи срећна, што посјећује Француску са Царицом. Фор је представио Цару пресједнике законодавног тијела. За тим је Цар са Формом прегледао ескадру, која је опет френетичкијем „ура!“ поздравља, које клицања покриване грмљавом топова. Њихова Величанства са Формом ступили су на брод „Хош“, којим су прошли кроз бродовље, и присуствовали су дефилађу поморских стрижелаца. Кад су оставили „Хош“ опет су били поздрављени 101 метком из топова, клицањем мрнарца, и свирањем музике „Марсељезе.“ Преко ове смотре Цар се подуже разговарао с адмиралом, Лубетом и Бирсоном. У 6^{1/2} био је објед, при ком су Цар и Фор заузимали средниште трпезе. Лубе је био до Цара а Бирсон до Форца. На обједу је Фор направио рускијем Величанствима, да он изражава једнодушно осјећање и жеље цијелог народа за фамиљу царску, за славу царавања и за срећу Русије. Сјутрашњи дочек у Паризу показује Величанствима искраност пријатељства Француске. Поморство захвално гордошћу спомиње многобројне доказе симпатија од стране покојног Цара приликом кроштадеко-тулонских манифестација. Музика је поштраила ови здравици народним химнама. Царица је изразила сажаљење, што није могла присуствовати банкету, будући уморна од морског путовања. На банкету су присуствовали Воронцов, Моренхајм, Мелин, Ханато, Шишкин, Монтебело. Бродовље је било осветљено. Послје банкета Цар и Фор су пошли на „Поларну Звјезду“, да одведу Царицу на жељезницу.

ПРИЗ, 25 септембра. — Царски влак стигао је поздрављен 101 метком из топова и војничкијем почастима, френетичкијем клицањем мноштва народа. Величанства отишла су у пратњи Форца у руско посланство. Ту су примили у посјету на 1^{1/2} госпођу Форца са шћерком. На двије уре Величанства су пошла у руску цркву. Иза тога Цар је отишао у Елисеј, гдје га је Фор дочекао, представивши му своје министре, па у свечаној сали 500 сенатора и заступника, а у другом салону генерале и високе достојанственике. Царица је примила удовицу Карнотову. У исто доба у посланству руском било је примање дипломатског тијела. У 7 сати у вечер Величанства су прошли кроз улице величанствено осветљене у Елисеј, гдје био велики диве гала за 225 особа. Фор је поздравио говорећи, да присуство Њиховијех Величанстава удара печат на везе које уједињавају двије државе. Уједињење моћне царевине и трудољубиве републике утичу благотворно на мир цијелог свијета. И диже чашу у част Цара Николе и Царице. Цар је одговорио, да је дубоко тронут дочеком Париза; *„вјеран традицијама, које се не могу заборавити, Ја сам дошао да поздравим Француску, и вас г. пресједнике, шефи нације, с којом ми везе тако драгоцене везе. Цијем са Француску и у част пресједника.“*

ПРИЗ, 25 септембра. — Изглед Париза је био у вечер чаробан. Гомили нестрјелне народа свуда. Осветљење дивно. Балови и свечаности по свијем квартијерама града. Гдје се појави опће весеље. На Сени сву ноћ народно весеље. Артифицијални огњиви на много мјеста. На 10^{1/2} Величанства и Фор са госпоњом дошли су у оперу, дочекани френетичкијем акламацијама. Оркестра интонирала химну руску, која је била саслушана са религиозном тишином. Иза тога нове френетичке акламације. Цар је био с десне стране Форца а Царица с

лијево. Сви умјетници музичке академије и групе на позорници пјевали су химну руску, уз анлаудирање публике. При одмору Цар је зажелио да види арапске шефове, што је било извршено. Њихова Величанства су се неколико с њима разговарала. Иза тога су посјетили фоје опере, и изашли на балкон, а народ их је најодушевљеније поздрављао. На поноћи суверени су се повратили, уз свирање оркестра руске химне. Фор их је испратио до посланства. Цар и Царица више пута су изразивали велико задовољство на тако одушевљеном дочеку. Говори се да ће цар послје смотре шалонске остати 24 уре никењито у Паризу. По листовима дочек је учинио велики унечај на Цара и Царицу. Цијела преса изражава највеће задовољство јучарашњом здравицом царевом.

ПРИЗ, 26 септембра. — Величанства су данас посјетили цркву Нотердам, двор правосудја, Пантеон, гдје се Цар зауставио неко вријеме на гробници Карнота и положио великољепну хити цвијећа; иза тога су посјетили дом инвалида, гдје су посјетили гробницу Наполеона; иза тога новчану кованицу и академију, гдје су присуствовали на сједници Иза тога су присуствовали на свечаности полагања првога камена у мост Александра III. На 5^{1/2} посјетили су варошску кућу, гдје је био концерт, свуда праћени френетичкијем акламацијама од нестрјелних гомила. Савјет муниципални дочекао их је добродошћом, рекавши да грађанство парижко поздравља госте и савезника републике, што му палаже љубав отаџбине и увјерење у велику будућност двају великих пријатељских народа. Цар је захвалио. У вечер град осветљен сјајно као јучер. Цар је

примио Ханато-а у спедијалној аудијенцији, која је трајала један сат. Ханато је такођер имао подужи разговор са Шишкином. Неописиви ентузијази Париза све више расте.

ПРИЗ, 27 септембра. — Величанства и Фор посјетили су луврски музеј, па су ручали у посланству; послје подна уз најтоплије овације отишли су у Севр, гдје су посјетили манифактуру, музеје; иза тога у Версаљ, свуда поздрављени најодушевљеније, посјетили су банту, гдје су били отворени сви водоскопи. Посјетили су историјске апартаменте версалеке, гдје су их дочекали госпођа и госпођица Фор. Појавили су се на балкон, акламирају одушевљено од 15.000 присушних, и ту се догодила стиска, у којој је сломило неколико мраморних ваза. У вечер у истом Версаљу чаробно осветљење Иза ручка за сто особа великољепни концерат. Полазак у Шалон на поноћа. У великој стиски коју су обалили двадесетину, међу којима шестина рањена, и међу њима тројица доста тешко.

ШАЛОН, 28 септембра. — На великој војничкој смотри било је више од 66700 људи. Цар је био на коњу, а Царица и Фор у колима. Послје смотре Цар је дарова Вилоту своју слику у бриљантима, и изразио је своје дивљење према војсци. На банкету Фор је поздравио војсци и мрнарци руској. Цар је одговорио *здравицом војсци и мрнарци француској, пресједнику и републици француској.* Величанства су кренула пут Дармиштада у 6 сати, френетички акламирају. Цар и Фор при разстанку загрлили су се.

Serb.

Bulg.

Комотава, Линц и д. Кашава.

ЧЕСКА.

Г. АУСТР.

УГАРСКА.

Г. Г.

Овај сурогат је користан не само са економног гледишта — него и што:

- повисује вкус кафи „у зрну“ дајући јој пријатности,
- даје тражену бистру и лепу мрку боју, а
- ЦРНОЈ** још више **БЕЛОЈ** кафи, пошто не оставља никаква талога, даје конзистенцију, какве зрнена кава никад нема

Кава у зрну даје једино свој садржај (кафеин), варба воду јер је прегрива, али хране нема: зато је сама зрнена кава танка.

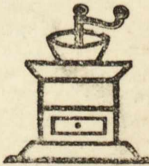
Маленкост наше

ПРАВЕ ФРАНККОВЕ КАВЕ

помешана зрненој кафи усавршава јој потпуно вкус, тако да и онај који је само на добру каву навикао, и који се у кафи разуме исту завољети мора.

С поштовањем

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg

- За „**црну**“ каву: 4 кашике зрнене каве и — 1 кашику **ФРАНКК**-каве.
За „**белу**“ каву: 3 кашике зрнене каве и — 1 кашику **ФРАНКК**-каве.

© 1876-1891

B. V. W.